

MI VAN A FIÓKBAN?

KÉT FLEKK
CSAPLÁR FERENCCEL

— Alig három évvel az egyetem elvégzése után az Akadémiai Kiadó Irodalomtörténeti Füzetek sorozatában megjelent „A Szegedi Fialatok Művészeti Kollégiuma” c. tanulmányod, de már korábbi írásaid irodalomtörténezzé avattak. Milyen előzmények magyarázzák e sikeres pályakezdet?

— Szinte véletlen, hogy Baján születtem (1940. nov. 27-én), hisz kétéves korom óta Szegeden élek. Tíz éve érettségiztem a Radnóti-ban, ahol az irodalomon kívül az atlétika és a vegyészeti is szenvedélyem volt. Végül mégis a bölcsészeti kar mellett döntöttem. 1964-ben fejeztem be egyetemi tanulmányaimat, ugyanekkor doktoráltam, s ezóta vagyok magyar—német szakos tanár a szegedi Rózsa Ferenc Gimnáziumban. 1965—67-ben félállásos tanársegédként a Tanárképző Főiskola Magyar Tanszékén is dolgoztam. Az egyetemen a Péter László irányításával működő Juhász Gyula munkaközösség vezetett el a szegedi irodalom közel-múltjának kutatásához (József Attila, Juhász Gyula). Első írásom 1961 nyarán jelent meg. *Egy Juhász Gyula-levelel nyomában* címmel a Délmagyarország hasábjain. Majd a Tiszatáj és az Élet és Irodalom is közölte cikkeimet. Szakdolgozatom *Juhász Gyula pályakezdeté-t* vizsgálta (az Irodalomtörténeti Közlemények c. szakfolyóiratban jelent meg), de Szabolcsi Miklós tanácsára már 1962 óta kutattam a Művészeti Kollégium történetét is. Ebből lett a disszertáció és a könyv 1967-ben.

— Kutatási témáid azóta újabbakal bővültek. Ezek közül melyek a már megoldott és még munkában levő feladatok?

— Az Akadémiai Kiadó *Kortársaink* c. sorozata számára írtam egy öt ív körüli kismonográfiát Barta Lajosról. Ez remélhetőleg közelesen megjelenik. Egy idő óta — ismét csak Szabolcsi Miklós irányításával — Kassák Munka-körének és folyóiratának irodalomtörténeti feldolgozása foglalkoztat. E témakörből monografikus összefoglalást tervezek; néhány tanulmány — a kör képzőművészeti, építészeti, zenei, fotóművészeti tevékenységéről — már elkészült, megjelent, illetve megjelenés előtt áll. Általában a két világháború közötti irodalmi mozgalmak története érdekel: lenyűgöző küzdelmük egy igazságtalan társadalmi rend ellen; az irodalom, a néprajz, a szociográfia, a képzőművészet, a film-, a fotó-, a nyomda-, az építő- és a színpadművészet iránti hozzáértő sokoldalúságuk; a nép iránti elkötelezettségük; ám mindenekelőtt a korral, a nagyvilággal való szinkron-lépéstartásuk ma is nagyon aktuális igénye.

— Ez a nyomattékkal kiemelt sokoldalúság emberi példájuk követésének igényét is jelentené?

— Feltétlenül. Példájuk — hogy újra csak a szegedi fiatalokat említsem — nyilván nemcsak engem ösztönöz különféle vállalkozásokra. Az irodalomtörténetírás és a kritika tudatformáló erő. Úgy szeretném művelni mindkettőt, hogy ez a funkciójuk ne homályosodjék el, hogy mindenekelőtt a mához szóljon. De épp az említett példák sugallják: ez mégiscsak a pusztá szakma — önmagában kevés. Ezért vállalom pl. tárlatvezetéseket, szervező-bemutató feladatot a legifjabb szegedi írók (Petri Ferenc, Ördög Szilveszter, Temesi Ferenc és mások) irodalmi estjein, vagy instruáló munkát a szegedi Minerva Színpadnál, ahol most Illyés- és Juhász Ferenc-óratoriumok bemutatására készülünk.

— Fiókod helyett hadd érdeklődjek a kezében levő vaskos boríték tartalmáról.

— Egy Gró Lajosról szóló tanulmány nyomdai levonata. Az Irodalomtörténeti Közlemények-ben jelenik meg.

— Legközelebbi terveid?

— Néhány hét múlva lesz az aspiráns felvételi vizsgám.

— Sok sikert.

(—)